בסוד שיח

דיון פנימי על האוטונומיה

צילום: יעקב סאסי

השלג בחזון שיקף השבוע את הקור והקיפאון בתוך בית הנבחרים. עם תחילת המירוץ לכנסת ה־13 נעדרו רבים מחברי הכנסת מ"הבית". הלו סובבים בין חברי המרכז של מפלגותיהם כדי להבטיח את תמיכתם כאשר תבוא שעת "השביעיות" וה"עשיריות".

מאת שאול שיף

יו"ר סיעת המפד"ל בכנסת, ח"כ חנן פורת, יזם דיון פנימי, יסודי ושקט על האוטונומיה מחוץ לכתלי הכנסת ו"הקסטל", כדי שנבחרי המפד"ל לא יופרעו.

ביום שני הקרוב תתכנס הסיעה הרחבה במלון "רמדה רנסנס" בירושלים והיא אמורה לשמוע, קודם לדיון, סקירה מפי של ראש המשלחת הישראלית לשיחות, עם המשלחת המשותפת ירדן־פלשתינאית, ד"ר אליקים רובינשטיין. נכון לכתיבת שורות אלו, יזמן לדיון זה גם ראש המועצה האזורית קטיף, צבי הנדל הפעיל מאד בנושא האוטונומיה.

מכ"ל המפד"ל, ח"כ הרב יצחק לוי הניח השבוע את הנוסחה הנתמכת על־ידי כל מרכיבי הסיעה בכנסת והופכת את האוטונומיה המוצעת לבלתי אפשרית ליישום.

ומה נאמר בה: המפד"ל רואה בהמשך תנופת ההתיישבות מרכיב מרכזי וחיוני אשר יוביח את מדיניותה של ממשלת ישראל להחיל את ריבונותה על כל חלקי ארץ־ישראל **בהסדר עם שבנותיה.** על־כן המפד"ל לא תתמוך בכל הסדר שיש בו משום פגיעה בהמשך תנופת הפיתוח וההתיישבות ביש"ע וכן בכל הסדר שיהיה בו משום מגיעת החלת הריבונות המלאה בכל חלקי ארץ־ישראל. עד כאן.

שאלת השאלות היא כיצד "מימד" תוכל לחיות עם נוסחה זו, והאין בה כדי לטרפד כל ניסיון להשיב את מצביעי "מימד" לשורות המפד"ל?

הנהגת המפד"ל תעשה ודאי חשבון על רווח והפסד: "מימד" מול תושבי יש"ע והדור הצעיר, והאחרו התומך בנסיגה מהאוטונומיה, שיצביע בסופו של דבר מפד"ל גם אם ההנהגה תהדיר שהיא שוללת את האוטונומיה. העבר לימד, כי הימין הקיצוני בתוך קהל חובשי הכיפות הסרוגות תובע מהנהגת המפד"ל לאמץ קו ימני כרוחו ובלשונו, אך בקלפי הוא מעדיף מפלגה אחרת. אני אישית מכיר לא מעט חובשי כיפות סרוגות, חניכי מוסדות הציונות הדתית התובעים מהמפד"ל נחרצות בשאלות ארץ־ישראל אך בקלפי מצביעים ליכוד עם האוטונומיה, שהם כה שוללים אותה איפה הנוירוזיגים איפה?

הצבעה כפולה במרכז המפלגה

פעילים מרכזיים במפד"ל גילו באחרונה בדרך קרה, כי שלושה מנאמני ח"כ אהרון אבו־חצירה היום ליכוד! אותם צירף למרכז הליכוד, מכהנים כבר גם במרכז המפד"ל. (השמות שמורים מערכת). השלושה יתבקשו כמובן לפנות את מקומם במרכז המפד"ל ולהתפקד להנות משני מלומות. לקראת בחירת המועמדים לכנסת בכל מפלגות כראי להריץ במחשב את שמות חברי מרכז של כל המפלגות, כדי לחשוף "תעודות הות כפולות או אולי משולשות" – אני מכיר קצין בכיר בצה"ל שהוביח למפד"ל שהוא איש שלה וכן עשה לש"ס, אנודת ישראל ו"דגל התורה". חבל שעמוס אטינגר יחדל עם תוכניתו "חיים שכאלה". עם אישיות רבת־אנפין כזאת, ובו מנית אפשר להגיע רחוק.

רבין בירידה בורג בעלייה

כמה מפעיליה המרכזיים של מפלגת העבודה סומעים באחרונה יותר ויותר, כי המועמד להונת יו"ר מפלגת העבודה, ח"כ יצחק רבין גלה עייפות־רבה בהופעותיו בפני ציבור שתתפי "הפריימריס". "הוא נראה מאד לאה לדעתי הוא מתחיל לאבד גובה" – אמרה לי אישיות נייטרלית העוקבת אחר "מירוץ ארבעה" על הזנות יו"ר מפלגת העבודה.

ב"בוסט הנבואות" אמרו השבוע, כי טובים יכוייה של ח"כ הגב' אורה נמיר לבגור על זכ"ל ה"הסתדרות, ח"כ ישראל קיסר. הגב' נמיר וכיחה, כי מרץ וכוח עמידה אינה תכונה שמורה רק לפוליטיקאים גברים. השבוע עיצומה של סערה ברדום הארץ שסיקור חדר עצמות, הגיעה הגב' נמיר עד למושב כוכב אי־ם ברדום הרחוק. לפגישה עמה הגיעו 15 איש בראה בעלי "מסירות־נפש", שכן, איש לא האמין תגיע למקום בתנאי מזג אוויר כה קשים. תנאים אקלימיים טובים יותר הגיעו ל"כוכב ה יצחק רבין ושמעון פרס. לפרס המתינו 100 יש ולרבין 70. בימים אלה יש עדנה לכל מושבים ולכל־הקיבוצים ולכל ועדי העובדים, לכל הגימלאים ולכל הצעירים, כמאמר הידוע: "שלוש וחצי שנים תרוצו אתם אחרי, וחצי שנה אני אחריכם...

אין איש במפלגת העבודה המוכן להמר כי שמעון פרס יפסיד ליצחק רבין. פרס גומא מאות רבות של קילומטרים ביום והוא יודע ברוב המקרים לשבות את לב הקהל. על רבין מתלוננים "התלוויים ועומדים", כי הוא קר מידי לטעמם.

מי שזכה לערנה בשבועות האחרונים הוא דוויקא מי שנחשב כמחוסל כבר מבחינה פוליטית. וכוונתי לח"כ "אברום" בורג. ה"נישה" שבחר נגד המימסד הדתי מדברת ללבם של חוגים לא מעטים במפלגת העבודה ("התרנגילים" שעשה בוועידת מפלגת העבודה, סיבכו את יחסיו עם המימסד במפלגה אך לא עם השמאלנים, חוגי נשים וצעירים המבקשים להרחיק את מפלגת העבודה עד כמה שניתן מהמפלגות הדתיות. גם הזדהותו עם מחנה פרס והיותו דובר טוב של מחנה זה – נותנת לו קצת "פוש". אך מה יהיה עם ד"ר מיכאל בלר־זוהר? עם ד"ר יוסי ביילין, עם עמיר פרץ? עם אברהם בן־יעוז ("כצלה")? ועם "ביינה" שוחט? "הסקרים הוופשיים" (מדד ראשי מחוזות) טוענים כי מצבם של הנ"ל אינו מניח את הדעת בשלב זה והם זקוקים להרבה בקבוקי וודקה כדי לחמם את הזירה לטובתם.

אגב, אם טירה היא קנה־מידה ליחס הרחוב הערבי כלפי יצחק רבין, אזי יש לו לראש הממשלה לשעבר בעייה. עסקן מטירה סיפר השבוע בכנסת כי רק 6 (!) אנשים באו לשמוע את יצחק רבין בטירה. אני מתייחס לנתון הזה בזהירות כי ברבריו שמעתי נימה תוכחת בשמעון פרס. לעומת זאת לא הכל חלק גם עם שמעון פרס. בנצרת, למשל, יוכה יצחק רבין לרוב מוחץ. באזור הזה שמעון פרס אינו רצוי ורבה המלאכה בפנינו בחבל ארץ זה.

וכין הופעה להופעה כל אחד מבקש להרוויח כותרת בעיתון ובתחום זה אין חברות ואין ידידות. על לוח המודעות בכניסה לאולם מליאת הכנסת נכתב בסדר היום, כי ח"כ תגי מרום יביא את "הצעת חוק לימור חובה תיקון מס' 19 קריאה שנייה ושלישית". כמה שעות לאחר מכן נמחק סעיף זה כלא היה.

לשאלת־חכם סופר הסיפור הבא: טרם צאתו לשטרסבורג, ביקש יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, הרי הוא מיודענו ח"כ ד"ר מיכאל בר־זוהר, שמצבו, כאמור, אינו מזהיר במירוץ ה"פריימריס" כי ימתינו עם הסעיף הנ"ל עד לשובו מחו"ל. אלא שממלא מקומו, ח"כ תגי מרום ראה הזדמנות לתגוב, כאילו הוא אביה מחוללה של הצעת החוק הנ"ל ולזכות בכותרות בעתונים וכו' וכו' ועשה מחטף קטן. אלא שחגי מרום שכח כי הטלפון והפקס עובדים גם משטרסבורג. והיות וברי־זוהר ידע בדיוק את מי השאיר בארץ לשמור על החלב – הוא טילפן להזכיר, כי ביקש לעכב את הקריאה עד לשובו. וכך נמחק שמו של ח"כ חגי מרום מלוח המודעות והאמת והשלום אהבו.

על חשבון משלם המיסים

כדי להסיר ספק מלב אני מצהיר בזאת כי אשמח מאד אם יועץ ראש הממשלה ומנהל לישכתו, יוסי אחימאיר ייבחר חבר כנסת מטעם הליכוד. מדובר בצעיר מוכשר שיידע – כך אני מקווה – להפיח רוח־חיים במשכן הכנסת שהבצורת אחזה בכל פינותיה. הוא – הדין לגבר היועץ הכלכלי של ראש הממשלה, שמואל סלבין, שיש בלבי הרבה מלים חמות לומר עליו וכן"ל לגבי יו"ר חברת החשמל שלום סילבן שמעולם לא גבה לבו ולא רמו עיניו ואוזנו קשובה לכל. גם הוא מהמבקשים להיבחר לכנסת, ותרומתו לה עשויה להיות משמעותית בקשת רחבה של נושאים.

ומדוע נדרשתי לפתיחה הנ"ל? משום שאיני רוצה להחשד כמי שמבקש לפגוע במועמדותו של יוסי אחימאיר ההיפך הוא הנכון אך ישנם דברים שאי־אפשר לעבור עליהם לסדר היום. השבוע קיבלתי בדואר מעטפה בצבע ירוק בהיר עם חותמת משרד ראש הממשלה הצמודה לביטוי האוטומטי ובתוכה "כרטיס ביקור" של יוסי אחימאיר המיועד לחברי מרכז הליכוד המספר על האיש ועל פועלו. הופתעתי על השימוש שנעשה בלישכת ראש הממשלה. גם בניצול שרותי המשרד וגם בפרסום בפרסום טלפון הלישכה בפרוספקט, כדי להשיג את המועמד ולשוחח עמו. ("אני עומד לרשותכם בטלפונים הבאים, בית: 03/7518239, משרד: 02/528165).

ובתוכן עצמו בחומר הפרסומי, תמונה שנלקחה ממהלך ביקורו של יצחק שמיר בוושינגטון. ובכיתוב שמעליה נאמר: "שיחות עבודה בנושא תהליך השלום בבית הלבן, מימין הצוות האמריקני ובראשו נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש ומולם הצוות הישראלי ובראשם, ראש הממשלה, יצחק שמיר, ראשון משמאל יוסי אחימאיר". חד וחלק, אלא שלכותו, אני מנחש, שיוסי אחימאיר לא ידע כלל שהמזכירה תשלח אלי את החומר דרך הלישכה וכן שמנת המישכל של ג'ורג' בוש אינה עולה על זו של יוסי אחימאיר אז מה את ברית־תיכון עובר בין בוש שמיר וכל הפמליה הגדולה עד ליוסי אחימאיר שאגב, נראה בתמונה יושב וכותב פרוטוקול (טעות של הפרסומאי?). מדובר בטעויות קטנות שאינן צריכות להשפיע על שיקול דעת מול החיזב הרב שעומד מנגד אבל למה ליפול "על קטן"?

האוירונים כהכנה לביאת משיח

גדולי ישראל לאורך כל הדורות חיו את עניין הגאולה והמשיח בכל יום בחייהם, ולא הסתפקו רק באמירת צו העיקרים, "אני מאמין וגו'". האדמו"ר מלובביץ' שליט"א חידש לעומת קודמיו קדושי עליון, בכך, שהעלה את התביעה לביאת המשיח והגאולה לפסגות שלא נודעו בעבר. בימים הקרובים תוצף מדינת־ישראל בכרזות ענק, עמודות ועיירות, שעניינן: היכונו לקראת הגאולה.

משהו מהכמיהה המוכנית בתוך נשמת צדיקי הדור בכל הקשור לגאולה, ניתן ללמוד מסיפור המתפרסם בגיליון האחרון של בטאון חסידי באנד קלויזנבורג – "צאנז" – על פגישת האדמו"ר מקלויזנבורג שליט"א עם האדמו"ר מבעלז זצ"ל, כאשר הראשון הגיע לביקור בישראל בשנת תשס"ו. אגב, הביקור הזה מסוקר בבטאון חסידי צאנז בסידרת הרשימות הכתובה בידי שלום שמער בצורה מרתקת ומעוררת עניין.

מספר שמער:

"בתוך נועם שיח סוד שרפי קודש, עלה על שלחן מלכי רבנן ענין ברכת "הגומל" כאשר סמים באוירון, אם מברכים בשם ומלכות או לאו. לאחר שהאדמו"ר במעלוה זצוק"ל כיבד את יחל"ח כ"ק רבינו שליט"א־בהכנסו לקודש פנימה, פנה ושאל את רבינו שליט"א: במה הנעתם לארץ הקודש?. משהשיב רבינו שליט"א כי בא באוירון, התבטא האדמו"ר מבעלוה לאמור: נראה לי שאין צריך לברך ברכת הגומל בשם ומלכות. לאחר שרבינו שליט"א שאל לדעת טעמו מקורו סהור, השיבו האדמו"ר מבעלוה: כי הנסיעה באוירון אינה בבחינת יורדי הים. סתם ולא פירש.

לאחר מכן מענין לענין באותו ענין, סיפר רבינו שליט"א להאדמו"ר מבעלוה: שמעתי לספר אשר בתקופת חיי חיותו של זקו"ק מצאנז בעל "דברי חיים" זי"ע, כאשר הרכבת הראשונה יצאה לדרך, אמרו לזקו"ק במליצה שהרכבת הוסמצה בודאי כבר בהכנה לביאת המשיח... כי הנה הלא מובא בדברי חז"ל שעקבתא דמשיחא יקיפו ענני כבוד את בני ישראל שבגולה וירעלום לארץ ישראל, ובוודאי להיכנס לענני הכבוד יכו רק הצדיקים, ואליו שאר העם יבואו ברכבות... ועל משקל דברים אלו אני מוסיף על כך במליצה – ממשיך רבינו שליט"א – שכיום גם האוירונים נעשו כהכנה לביאת משיח... האדמו"ר מבעלוה זצוק"ל נהנה מאד מהדברים, ושפתיו הק' מללו פעמים מספר: כך אתם אומרים שכל האוירונים הכנה לביאת משיח הם... ונהרת קודש רוח ניכרה על פניו הק'."

"כלי הגאולה" מוכנים ומזומנים במספרים עצומים, החל מ"הגאלקסי" בשמים וכלה ברכבות יפניות מהירות על הארץ, אלא שבינתיים נמשכת ההתמהמה של שליחי חב"ד בכל רחבי תבל על עצומה התובעת את התגלות המשיח ודומה שמספר התימות ההולך ונאסף ישבור את כל השיאים שידענו א־פעם באיסוף תימות למען עניין הק'.